

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		Ajuntament de Salou DECRET Data 30-05-2024 Número DEC/2793/2024
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	

Interessat de l'expedient

Assumpte

UTE SALOU NET

Expedient sancionador incoat a la UTE SALOU NET per vulnerar el principi de bona fe contractual i de confiança legítima i la doctrina dels actes propis en la revisió del preu (part imputable a despeses de personal) del contracte de gestió, en règim de concessió administrativa, dels serveis públics de recollida selectiva de residus urbans i transport a les respectives plantes d'eliminació i valorització, la gestió de la deixalleria municipal i la neteja viària pública i de les platges del municipi de Salou.

DECRET

Identificació de l'expedient

Expedient sancionador 7389/2024, incoat a la UTE SALOU NET per actuació fraudulenta en els procediments de revisió anual del preu del contracte de gestió, en règim de concessió administrativa, dels serveis públics de recollida selectiva de residus urbans i transport a les respectives plantes d'eliminació i valorització, la gestió de la deixalleria municipal i la neteja viària pública i de les platges del municipi de Salou.

Tràmit: inici de procediment sancionador al contractista i proposta de resolució.

Fets

- El 30 de maig de 2024, el cap del Servei de Suport Intern proposa a l'òrgan de contractació que acordi (informe amb codi COP18I032H):
 - Incoar un procediment sancionador a la UTE SALOU NET per depurar la seva responsabilitat en la comissió d'una infracció de les seves obligacions contractuals, tipificada com a molt greu en la clàusula 19.4 del PCAP, lletra i), a l'haver defraudat, de manera conscient i deliberada, les expectatives municipals i dels treballadors de la UTE de poder aconseguir per la via de la revisió del preu del contracte millores salarials en la negociació d'un nou conveni col·lectiu d'empresa.

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	30-05-24 10:55

2. Proposar al Ple la imposició d'una multa o penalitat per un import equivalent al 75% de les quantitats percebudes per la UTE SALOU NET en concepte de les revisions de preus del contracte aprovades, segons la taula següent:

Revisió de preus	Expedient	Data i número acord de Ple	Import aprovat (IVA inclòs)	Percentatge 75%
Primera 01.05.2019 a 30.04.2020	9284/2019	17.12.2021 Núm. 308	133.727,35 €	100.295,51 €
Segona 01.05.2020 a 30.04.2021	4471/2022	25.05.2022 Núm. 402	84.484,54 €	63.363,41 €
Tercera 01.05.2021 a 30.05.2022	14186/2022	21.12.2022 Núm. 302	217.896,55 €	163.422,41 €
			Total	327.081,33 €

3. Atorgar a la UTE SALOU NET tràmit de vista i audiència en l'expedient 7389/2024 per un termini de 10 dies hàbils, per tal que pugui accedir a l'expedient i presentar la documentació i formular les al·legacions que consideri oportunes als seus interessos.

2. En la mateixa data, el secretari general signa l'informe amb prova de conformitat amb el seu contingut i conclusions.

Fonaments de dret

- De conformitat amb el que disposa l'article 88.6 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, s'assumeix l'informe amb codi COP18I032H, de 30 de maig de 2024, que serveix de motivació a aquesta resolució i amb aquesta finalitat s'incorpora com a annex a la mateixa.
- Com a regidor delegat de l'Àrea de neteja viària i gestió de residus, designat per decret de l'alcalde DEC/4270/2023, de 9 d'agost, (publicat al Butlletí Oficial de la Província de Tarragona de 30 d'agost de 2023, inserció 2023-7603), dicto la següent:

Resolució

- Incoar un expedient sancionador a la UTE SALOU NET per depurar la seva responsabilitat en la comissió d'una infracció de les seves obligacions contractuals, tipificada com a molt greu en la clàusula 19.4 del PCAP, lletra i), del contracte de gestió de serveis públics formalitzat el 2 de novembre de 2016, a l'haver defraudat, de manera conscient i deliberada, les expectatives municipals i dels treballadors de la UTE de poder aconseguir per la via de la revisió del preu del contracte millores salarials en la negociació d'un nou conveni col·lectiu d'empresa.
- Proposar al Ple la imposició d'una multa o penalitat per un import equivalent al 75% de les quantitats percebudes per la UTE SALOU NET en concepte de les revisions de preus del contracte aprovades, segons la taula següent:

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament			
Unitat De Contractació JMAJU			
Codi de verificació			
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	30-05-24 10:55	

Revisió de preus	Expedient	Data i número acord de Ple	Import aprovat (IVA inclòs)	Percentatge 75%
Primera 01.05.2019 a 30.04.2020	9284/2019	17..12.2021 Núm. 308	133.727,35 €	100.295,51 €
Segona 01.05.2020 a 30.04.2021	4471/2022	25.05.2022 Núm. 402	84.484,54 €	63.363,41 €
Tercera 01.05.2021 a 30.05.2022	14186/2022	21.12.2022 Núm. 302	217.896,55 €	163.422,41 €
			Total	327.081,33 €

- Atorgar a la UTE SALOU NET tràmit de vista i audiència en l'expedient 7389/2024 per un termini de 10 dies hàbils, per tal que pugui accedir a l'expedient i presentar la documentació i formular les al·legacions que consideri oportunes als seus interessos.
- Notificar aquest decret a la UTE SALOU NET i donar-li trasllat a la unitat de control executiu de concessions i contractes.

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	30-05-24 10:55

Annex I

INFORME

Identificació de l'expedient

Expedient 7389/2024, sancionador incoat a la UTE SALOU NET per actuació fraudulenta en els procediments de revisió anual del preu del contracte de gestió, en règim de concessió administrativa, dels serveis públics de recollida selectiva de residus urbans i transport a les respectives plantes d'eliminació i valorització, la gestió de la deixalleria municipal i la neteja viària pública i de les platges del municipi de Salou.

Tràmit: Emissió d'informe.

Fets

1. L'1 de maig de 2017 la UTE SALOU NET inicia la prestació dels serveis de recollida selectiva de residus urbans i transport a les respectives plantes d'eliminació i valorització, la gestió de la deixalleria municipal i la neteja viària pública i de les platges del municipi de Salou, adjudicats per un termini de 10 anys i un preu total de 45.985.274,41 €, havent-se formalitzar el contracte de gestió d'aquests serveis públics el 2 de novembre de 2016 (expedient 5500/2014).
2. El plec de clàusules administratives particulars que regula la concessió dels serveis conté en la lletra L del quadre de característiques, relativa a la figura de la revisió de preus, les previsions següents:

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	30-05-24 10:55

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	30-05-24 10:55

L Revisió de preus:

L.1 Possibilitat: Sí. En el supòsit previst en la clàusula vint-i-cinquena d'aquest PCAP.

L.2 Fórmula de revisió:

La revisió de preus d'aquest contracte no podrà referenciar-se, pel que fa a preus o a qualsevol altre valor monetari susceptible de revisió, a cap tipus d'índex general de preus o fórmula que ho contingui i haurà de reflectir l'evolució dels costos. A aquests efectes, s'entén per índex general de preus qualsevol índex de preus directament disponible pel públic que estigui construït a partir d'altres índexs disponibles pel públic. No tindran aquesta consideració els índexs de preus referits a agrupacions de béns o serveis suficientment homogenis que siguin habitualment assimilables entre si en la seva utilització en les activitats productives, quan no es trobin disponibles per a la seva utilització pública preus específics a subíndexs més detallats.

L'òrgan de contractació fixarà la fórmula de revisió aplicable al contracte, atenent a la seva naturalesa i a l'estructura i evolució dels costos de les prestacions del mateix, una vegada s'aprovin i entrin en vigor les disposicions reglamentàries que es dictin en desenvolupament de la Llei de desindexació de l'economia espanyola (el projecte de la qual ha estat aprovat per la Comissió d'Economia i Competitivitat del Congrés dels Diputats i publicat en el Butlletí Oficial de les Corts del dia 5 de gener de 2015).

En tot cas, no es consideren revisables els costos associats a les amortitzacions, els costos financers, les despeses generals o d'estructura ni el benefici industrial.

La revisió s'haurà de sol·licitar mitjançant escrit presentat davant l'Ajuntament.

Els efectes econòmics de les revisions de preus s'aplicaran a partir del mes de gener de cada any.

3. La Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola, entra en vigor l'endemà de la seva publicació en el Butlletí Oficial de l'Estat (núm. 77, de 31.03.2015).

El Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, desplega la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola i entra en vigor l'endemà de la publicació en el Butlletí Oficial de l'Estat (núm. 30, de 04.02.2017).

4. El 27 de juny de 2018, la UTE va sol·licitar per escrit a l'Ajuntament que fixés la fórmula de revisió de preus del contracte, de conformitat amb el que es preveu en el PCAP, adduint la següent motivació:

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	
		30-05-24 10:55

Que en repetides ocasions i de forma verbal hem demanat, tant al Responsable del Contracte com a la Intervenció de Fons de l'Ajuntament la fixació de la fórmula de revisió a que fa referència l'apartat L.2 de quadre de característiques del PCAP, manifestant que ens es imprescindible, entre d'altres, per poder establir les bases de la negociació d'un nou Conveni col·lectiu d'empresa.

Que a dia d'avui, encara no s'ha establert per part d'aquest Ajuntament la fórmula de revisió i aquesta situació ens impedeix, entre d'altres, avançar en les negociacions amb el Comitè d'empresa per assolir el referit Conveni.

5. El 28 de juny de 2018, la Junta de Govern de Local aprova provisionalment la següent fórmula de revisió del preu del contracte (acord núm. 506), i sotmet l'acord a la consideració del Ple en quan òrgan de contractació competent:

$$C = 0,75 \frac{MO1}{MO0} + 0,15 \frac{E1}{E0} + 0,10 \frac{T1}{T0}$$

Sent:

C Índex de revisió de preus aplicable a la concessió

MO1 Índex nacional de Mà d'Obra,

MO0 Índex nacional de Mà d'Obra, data base

E1 Índex nacional de Energia, data a revisar

E0 Índex nacional de Energia, data base

T1 Índex nacional de Material electrònic, data a revisar

T0 Índex nacional de Material electrònic, data base

6. El 10 de febrer de 2020, la UTE SALOU NET formula una proposta de fórmula de revisió de preus diferent de l'aprovada per la Junta de Govern Local:

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament			
Unitat De Contractació JMAJU			
Codi de verificació			
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	30-05-24 10:55	

$C = 0,75 \frac{MO\ 1}{MO\ 0} + 0,15 \frac{E\ 1}{E\ 0} + 0,10 \frac{T\ 1}{T\ 0}$
C = Index revisió preus aplicable a la Concessió.
MO 1 = "Variació salarial mitja pactada" en l'àmbit estatal pel sector, i publicada pel Ministerio de Empleo y Seguridad Social, Subdirección General de Estadística, per la "Actividad 38. Recogida, tratamiento y eliminación de residuos, valorización" segons la nomenclatura CNAE-2009 (taula CCT-7c). Data a revisar.
MO 0 = "Variació salarial mitja pactada" en l'àmbit estatal pel sector, i publicada pel Ministerio de Empleo y Seguridad Social, Subdirección General de Estadística, per la "Actividad 38. Recogida, tratamiento y eliminación de residuos, valorización" segons la nomenclatura CNAE-2009 (taula CCT-7c). Data a base.
E 1 = Variació en l'àmbit estatal del subíndex de "Carburantes y lubricantes (7.2.2)" publicat pel Instituto Nacional de Estadística (INE). Data a revisar.
E 0 = Variació en l'àmbit estatal del subíndex de "Carburantes y lubricantes (7.2.2)" publicat pel Instituto Nacional de Estadística (INE). Data base.
T 1 = Variació en l'àmbit estatal del subíndex de "Servicios de mantenimiento y reparación" publicat pel Instituto Nacional de Estadística (INE). Data a revisar.
T 0 = Variació en l'àmbit estatal del subíndex de "Servicios de mantenimiento y reparación" publicat pel Instituto Nacional de Estadística (INE). Data base.

7. El 14 de maig de 2020, el responsable de la UTE, davant el següent dubte plantejat pels tècnics municipals de si l'índex MO de les variacions salarials pactades proposat per Salou Net és el corresponent als convenis d'àmbit superior a l'empresa (apartat CCT-7c) o es pren com a referència l'increment dels convenis d'empresa (apartat CCT-7b), aclareix via e-mail que:

"La nostra proposta és utilitzar l'índex CCT-7c perquè és el d'àmbit superior i el que millor indica la mitjana de pujada del sector. Com més ampli és l'àmbit d'aplicació, millor indica la pujada mitjana que s'ha produït en aquest sector".

8. El 27 de maig de 2020, el Ple de l'Ajuntament aprova la fórmula definitiva de revisió de preus de la concessió de serveis (acord núm. 504, expedient 8419/2018):

$$C = 0,75 \frac{MO\ 1}{MO\ 0} + 0,15 \frac{E\ 1}{E\ 0} + 0,10 \frac{T\ 1}{T\ 0}$$

C = Index revisió preus aplicable a la concessió

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament			
Unitat De Contractació JMAJU			
Codi de verificació			
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	30-05-24 10:55	

MO 1 = Variació salarial mitja pactada, per sector i divisió d'activitat. Convenis d'empresa CCT-7b. Divisió 38: Recollida, tractament i eliminació de residus, valorització. Publicada pel Ministeri de Treball i Economia Social. Data a revisar.

MO 0 = Variació salarial mitja pactada, per sector i divisió d'activitat. Convenis d'empresa CCT-7b. Divisió 38: Recollida, tractament i eliminació de residus, valorització. Publicada pel Ministeri de Treball i Economia Social. Data a base.

(De conformitat amb l'article 5 del Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, l'increment repercutible de la revisió dels costos de mà d'obra no podrà ser superior a l'increment experimentat per la retribució del personal al servei del sector públic, conforme a les Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat).

E 1 = Variació en l'àmbit estatal del subíndex de Carburants y lubricantes (7.2.2) publicat per l'Institut Nacional de Estadística (INE). Data a revisar.

E 0 = Variació en l'àmbit estatal del subíndex de Carburants y lubricantes (7.2.2) publicat per l'Institut Nacional de Estadística (INE). Data base.

T 1 = Variació en l'àmbit estatal del subíndex de Servicios de mantenimiento y reparación publicat per l'Institut Nacional de Estadística (INE). Data a revisar.

T 0 = Variació en l'àmbit estatal del subíndex de Servicios de mantenimiento y reparación publicat per l'Institut Nacional de Estadística (INE). Data base.

- La data inicial que s'ha de tenir en compte per aplicar els índexs de la fórmula de revisió ha de ser el 16 de juny de 2015.
- La data en que ha de ser procedent la revisió serà aquella en que s'acrediti l'execució del 20% del preu d'adjudicació del contracte.

9. L'1 de juliol de 2020, la UTE SALOU NET presenta recurs de reposició al referit acord, mitjançant el qual al·lega que existeix una irregularitat en els coeficients de mà d'obra CCT-7b i CCT-7c aplicats en la fórmula de revisió de preus aprovada, circumstància que justifica la substitució d'aquests per uns nous índexs (escrit registrat d'entrada amb núm. 8530).

10. El 29 de juliol de 2020, el Ple desestima el recurs de reposició contra l'acord plenari núm. 504, de conformitat amb el informe del cap del servei d'Intervenció (acord núm. 404):

Conclusions

- No es tracta de cap error ni d'un canvi necessari per haver-se deixat de publicar unes dades, sinó la petició d'adopció d'un altre índex, més baix que l'inicialment proposat però més alt que l'aprovat pel Ple.

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	30-05-24 10:55

2. Tècnicament, la proposta aprovada pel Ple és més adequada que la del recurs de reposició, ja que pren com a referència els augments dels convenis d'empresa, i la UTE SALOU NET es regeix per un conveni d'empresa. A més, el muntant monetari es va dotar pressupostàriament en la darrera modificació de crèdit. L'adopció d'un índex mitjà, més elevat que l'aprovat, transcendeix el criteri tècnic i entra dins de l'àmbit polític; no obstant, la Corporació resoldrà.
3. S'és conscient de la importància de la concessió objecte de revisió, de la complexitat que pot tenir la UTE SALOU NET en relació amb els sindicats i també de la força que tot això li dona a l'hora de tractar amb l'Ajuntament, però adduint aquests factors no es pot entrar en una negociació indefinida (és la tercera vegada que qui subscriu informa, en temps i forma) de la fórmula i dels seus índexs per tractar d'obtenir-ne el màxim rèdit econòmic possible, ja que aquest procés pot comportar un cert component de discrecionalitat algunes vegades difícil de justificar tècnicament. Així, s'han d'anar substituint aquestes situacions de negociació per procediments de licitació regulats objectivament, tal com estableix la normativa actual de contractació, amb la dimensió del servei que sigui necessària però garantint la publicitat i lliure concurrència. En aquest sentit, sembla que existeix la voluntat de denunciar el contracte actual i d'iniciar un nou procediment de licitació.

11. Durant la vigència del contracte, l'Ajuntament ha aprovat les revisions de preus següents:

Revisió de preus (període revisat)	Expedient	Data i número acord de Ple	Import aprovat (IVA inclòs)
Primera 01.05.2019 a 30.04.2020	9284/2020	17.12.2021 Núm. 309	133.727,35 €
Segona 01.05.2020 a 30.04.2021	4471/2022	25.05.2022 Núm. 402	84.484,54 €
Tercera 01.05.2021 a 30.04.2022	14186/2022	21.12.2022 Núm. 302	217.896,55 €
Quarta 01.05.2022 a 30.04.2023	9145/2023	Pendent d'aprovació: 403.023,46 €.	

12. El Butlletí Oficial de la província de Tarragona, de 8 de novembre de 2021, publica la Resolució de 20 d'octubre de 2021 per la qual es disposa la inscripció i la publicació del Conveni col·lectiu de treball de l'empresa Ute Salou Net (Urbaser SA-Nordvert, SL) de Salou, per als anys 2021-2024 (codi de conveni núm. 43100791012021).

La disposició addicional primera del Conveni disposa el següent:

Disposiciones Adicionales

Primera

Revisión salarial

El incremento económico que se aplicará a todos los conceptos de las tablas salariales, será el que se detalla:

Ajuntament
de Salou

<i>Unitat / Departament</i> Unitat De Contractació JMAJU			
<i>Codi de verificació</i> 			
<i>Codi de document</i> COP18I0342	<i>Núm. d'expedient</i> 7389/2024	30-05-24 10:55	

- Hasta el inicio de la nueva contrata: se aplicarán las tablas salariales vigentes, que se anexan.

- A partir del inicio de la nueva contrata: revisión salarial consistente en el IPC interanual estatal acumulado desde el 1 de enero de 2016 hasta el 31 de diciembre del año anterior al inicio de la nueva contrata. En caso de que el IPC sea negativo, no se tendrá en cuenta. Las tablas salariales se aplicarán a partir del mes de inicio del nuevo contrato administrativo, sin devengar atrasos.

- Revisiones a partir del año siguiente a la aplicación de las tablas salariales de inicio de la nueva contrata: IPC interanual estatal del año anterior. En caso de que el IPC fuere negativo, no se aplicará ningún descuento.

13. El 31 d'agost de 2022, el Ple resol, de mutu acord, el contracte i disposa la continuïtat obligatòria per part de la unió temporal en la prestació dels serveis compresos en el contracte declarat resolt, en garantia de l'interès públic, en els mateixos termes i condicions acordats en l'actualitat, fins a la tramitació, adjudicació i formalització del nou contracte de serveis (acord 602, expedient 18166/2019).

14. El 16 de gener de 2023, la UTE comunica a l'Ajuntament la voluntat majoritària dels treballadors de l'empresa de convocar vaga per, entre d'altres motius (registre d'entrada núm. 1248, expedient 770/2023):

4. La vaga ve determinada perquè no s'han incrementat els salaris en els darrers 6 anys, sense que s'hagi pogut aplicar el nou conveni al no existir entesa entre l'Ajuntament i la UTE Salou, amb la consegüent pèrdua de poder adquisitiu dels treballadors/es.

15. El 15 de novembre de 2023, el regidor delegat de neteja viària i gestió de residus incoa un procediment contradictori (núm. d'expedient 15076/2023) amb la finalitat de determinar si és procedent interpretar que:

- En el procediment tramitat per a l'aprovació de la fórmula de revisió de preus i en els posteriors procediments derivats de la seva aplicació anual al preu del contracte, la UTE SALOU NET ha actuat fraudulentament en el destí atorgat al resultat de dites revisions, vulnerant els principis de bona fe contractual i de confiança legítima i la doctrina dels actes propis;
- En el supòsit d'acreditar-se en el procediment instruït l'actuació fraudulenta de la unió temporal, si l'Ajuntament estaria habilitat per exigir-li la devolució o reintegrament de la quantitat imputable a la mà d'obra (75%) dels imports satisfets resultants de les revisions de preus aprovades i a deduir la quantitat corresponent a aquest cost del contracte de les revisions pendents d'aprovació.

16. El 24 d'abril de 2024, el Ple resol l'expedient 15076/2023 amb la declaració del seu arxiu, ja que la qüestió que va motivar la seva incoació, no destinar la UTE SALOU NET les

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU			
Codi de verificació			
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	30-05-24 10:55	

quanties resultants de les revisions de preus anuals del contracte a l'augment dels salaris dels treballadors, no ha de ser objecte d'un procediment d'interpretació contractual, de conformitat amb les conclusions del dictamen 143/2024 aprovat per la Comissió Jurídica Assessora el 4 d'abril de 2024 (acord núm. 303).

Fonaments de dret

1. La Comissió Jurídica Assessora en el Dictamen 143/2024, aprovat el 4 d'abril de 2024, conclou que en la qüestió plantejada per l'Ajuntament no es produeix cap conflicte interpretatiu sinó un eventual incompliment de les obligacions de la concessionària (fonaments jurídics, apartat VI.2 - l'expedient tramitat per l'Administració):

Si l'Administració considera que la mercantil ha actuat fraudulentament, en els termes que planteja en l'acord d'incoació i en la proposta de resolució, caldria incoar el procediment corresponent. Així, podria tractar-se d'un procediment sancionador en el cas que l'incompliment es pugui considerar una falta contractual molt greu, d'acord amb el que determina l'article 19.4 del plec de clàusules administratives particulars, atès que en la lletra i) es tipifica com a falta molt greu "Qualsevol pràctica defraudadora o irregularitat en la forma de prestació del servei que suposi discriminació per als usuaris o enriquiment injust".

2. L'incompliment al qual fa referència la Comissió Jurídica Assessora en el paràgraf abans transcrit, així com el procediment per imposar, en el seu cas, la sanció corresponent al tipus de falta comesa pel contractista, es regula a la clàusula dinovena del plec de clàusules administratives particulars (en endavant, PCAP), aprovat per acord del Ple en la sessió de 4 de febrer de 2015 i rectificat posteriorment el 4 de març de 2015:

Dinovena. Responsabilitat en l'execució del contracte

(...)

19.4 Faltes contractuals

En els supòsits d'incompliment o compliment defectuós de les obligacions assumides pel contractista, l'Ajuntament podrà compel·lir-lo al compliment del contracte, amb imposició de sancions, o acordar-ne la resolució.

Constitueixen faltes contractuals de l'adjudicatari les següents:

Faltes molt greus:

(...)

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	

- i) Qualsevol pràctica defraudadora o irregularitat en la forma de prestació del servei que suposi discriminació per als usuaris o enriquiment injust.

19.5 Sancions contractuals

En cas d'incompliment, l'Ajuntament podrà aplicar les sancions següents, graduades en atenció al grau de perjudici, perillositat i/o reiteració:

- a) Faltes molt greus: multa de fins a un 10 per 100 del preu del contracte, entès com a import d'adjudicació, o del pressupost base de licitació quan el preu es determini en funció de preus unitaris. Si l'òrgan de contractació considera que la sanció no serà suficient per compel·lir al contractista a esmenar la deficiència que la motiva, podrà instar directament la resolució del contracte per culpa imputable a aquest.

(...)

La imposició de penalitzacions serà independent de l'obligació del contractista d'indemnitzar tant a l'Ajuntament com a tercers pels danys i perjudicis que les infraccions que els motiven hagin causat, i de la no liquidació per part municipal dels treballs finalment no executats.

En la tramitació de l'expedient, es donarà audiència al contractista perquè pugui formular al·legacions dins un termini de deu dies hàbils i l'òrgan de contractació resoldrà, prèvia l'emissió dels informes pertinents.

L'òrgan competent per imposar les sancions per infraccions lleus serà l'alcalde o regidor delegat en l'àmbit de la contractació; les sancions per infraccions greus i molt greus correspondrà al Ple de la corporació.

3. El terme Defraudar té les accepcions següents, segons el Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (<https://dlc.iec.cat/>):

DIEC2

 Institut d'Estudis Catalans

defraudar

1 1 v. tr. [LC] [DR] Privar (algú) amb engany d'alguna cosa que li és deguda. *Ha sabut defraudar els seus creditors.*

1 2 v. tr. [LC] *PER EXT.* Defraudar la soldada.

2 tr. [LC] Privar (l'Administració) dels drets, dels impostos o de les taxes que li són deguts. *Defraudar la duana. Defraudar el municipi.*

3 1 tr. [LC] Alguna cosa, no correspondre a allò que (algú) n'esperava. *Això m'ha defraudat en les meves esperances.*

3 2 tr. [LC] *PER EXT.* Això ha defraudat les meves esperances.

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	

4. L'Ajuntament de Salou ha realitzat els pagaments que s'indiquen a continuació a favor del concessionari en concepte d'importats aprovats pels períodes següents, en aplicació de la fórmula de revisió de preus acordada pel Ple en sessió de 27 de maig de 2020 (acord núm. 504, expedient 8419/2018):

Revisió de preus	Expedient	Data i número acord de Ple	Import aprovat (IVA inclòs)
Primera 01.05.2019 a 30.04.2020	9284/2019	17..12.2021 Núm. 308	133.727,35 €
Segona 01.05.2020 a 30.04.2021	4471/2022	25.05.2022 Núm. 402	84.484,54 €
Tercera 01.05.2021 a 30.05.2022	14186/2022	21.12.2022 Núm. 302	217.896,55 €

La fórmula aprovada té en compte l'índex MO de les variacions salarials pactades proposat per la UTE, a la qual li correspondria aplicar el conveni d'empresa CCT-7b, però es modifica perquè el conveni col·lectiu de referència sigui el CCT-7c, que és d'àmbit superior (import a revisar major) i més favorable a la UTE, suposant la mà d'obra un percentatge del 75%.

L'Ajuntament accepta aquest percentatge pels motius al·legats per la unió temporal en favor dels seus treballadors: davant el perjudici provocat pel fet de no haver-se fixat la fórmula de revisió de preus des de l'1 maig de 2017 a 27 de juny de 2018, provocant un perjudici "a les negociacions amb el comitè d'empresa per a aconseguir un acord en el conveni col·lectiu que regula la situació laboral del personal adscrit al contracte".

Aquesta fórmula de revisió de preus influeix i en essència es constitueix amb la finalitat que es tinguin en compte els futurs increments de costos salarials als treballadors de la UTE SALOU NET. Influeix, atès que en aquests moments s'estava negociant amb el comitè d'empresa un acord en el conveni col·lectiu per a regular aquesta situació laboral del personal adscrit al contracte.

Malgrat que l'Ajuntament admet una mesura per afavorir les condicions salarials de la plantilla de la unió temporal, el conveni col·lectiu aprovat entre aquesta i els seus treballadors conté una previsió dirigida a que sigui el nou operador econòmic qui assumeixi l'increment de costos laborals, des de l'any 2016 fins el 31 de maig de 2024, data a partir de la qual està previst que es produeixi la successió empresarial.

En aquest sentit, el Butlletí Oficial de la província de Tarragona, de 8 de novembre de 2021, publica la Resolució de 20 d'octubre de 2021 per la qual es disposa la inscripció i la publicació del Conveni col·lectiu de treball de l'empresa UTE SALOU NET (Urbaser SA-Nordvert, SL) de Salou, per als anys 2021-2024 (codi de conveni núm. 43100791012021):

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	30-05-24 10:55

La disposició adicional primera del Conveni disposa el següent:

Disposiciones Adicionales

Primera

Revisión salarial

El incremento económico que se aplicará a todos los conceptos de las tablas salariales, será el que se detalla:

- Hasta el inicio de la nueva contrata: se aplicarán las tablas salariales vigentes, que se anexan.
- A partir del inicio de la nueva contrata: revisión salarial consistente en el IPC interanual estatal acumulado desde el 1 de enero de 2016 hasta el 31 de diciembre del año anterior al inicio de la nueva contrata. En caso de que el IPC sea negativo, no se tendrá en cuenta. Las tablas salariales se aplicarán a partir del mes de inicio del nuevo contrato administrativo, sin devengar atrasos.
- Revisiones a partir del año siguiente a la aplicación de las tablas salariales de inicio de la nueva contrata: IPC interanual estatal del año anterior. En caso de que el IPC fuere negativo, no se aplicará ningún descuento.

Amb aquesta disposició, la unió temporal pretén que els costos pels quals es dugui a terme la nova licitació siguin superiors i "assegurar" increments als treballadors amb la normal amenaça de vaga del personal, com va succeir el 16 de gener de 2023, quan la UTE comunica a l'Ajuntament la voluntat majoritària dels treballadors de l'empresa de convocar vaga per, entre d'altres motius:

4. La vaga ve determinada perquè no s'han incrementat els salaris en els darrers 6 anys, sense que s'hagi pogut aplicar el nou conveni al no existir entesa entre l'Ajuntament i la UTE Salou, amb la consegüent pèrdua de poder adquisitiu dels treballadors/es.

En aplicació estricta de la disposició adicional del conveni reproduïda, resulta que la unió temporal no ha revisat, des de l'inici de l'execució del contracte administratiu de gestió de residus, l'1 de maig de 2017, els salaris dels treballadors per cap concepte, arrogant-se el conveni col·lectiu d'empresa una espècie de facultat per a imposar, amb eficàcia demorada, al nou contractista que ha resultat adjudicatari dels serveis, i que no és part d'aquest conveni d'empresa, el pagament d'uns endarreriments des de ni més ni menys que l'any 2016.

Evidentment, la nova empresa adjudicatària dels serveis molt probablement no acatarà una obligació que ni li incumbeix ni li vincula, qüestió que serà objecte de l'àmbit laboral i que es resoldrà típicament en la jurisdicció laboral.

De l'exposat fins ara, es pot afirmar que l'Ajuntament ha abonat el preu al qual estava obligat (per l'oferta i per les revisions de preus) i que la UTE SALOU NET no ha incomplert la normativa laboral (no ha pactat amb els seus treballadors increments salarials, sinó que ha pretès que sigui el següent adjudicatari qui ofereixi millors condicions salarials per a aquests); per tant, no pot dir-se que existeixi irregularitat jurídica per cap de les parts en aquests àmbits de relacions.

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	

Però si que es detecta clarament una **ESTRATÈGIA** de la unió temporal per diferir a un tercer els costos de personal reals i obtenir un estalvi significatiu en la partida de despeses del contracte per aquest concepte.

En el present cas, existeixen dos tipus de relacions jurídiques, la primera és la que sorgeix entre l'Administració (Ajuntament de Salou) i l'empresa (UTE SALOU NET), que és una relació contractual i es troba sota la normativa de contractació pública, concretament, el Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes del sector públic; i la segona relació és produeix entre la unió temporal i els seus treballadors, que és una relació purament laboral on regeix, a més de la normativa laboral, el conveni col·lectiu d'aplicació (d'empresa).

És evident que l'Ajuntament no pot formar part de la relació laboral que té la UTE SALOU NET amb els seus treballadors. Així ho venen indicant reiteradament els tribunals administratius de contractes del sector públic i les diverses juntes consultives de contractació.

En virtut de tot l'exposat, podem considerar que ha existit una vulneració de la bona fe contractual entre l'Ajuntament i la UTE, atès que la modificació de la fórmula en tal sentit no s'hagués realitzat de no ser pel suposat "perjudici" que s'anava a causar als treballadors.

I com ha quedat demostrat de la lectura de la disposició addicional primera del conveni, aquests treballadors no han percebut cap pujada salarial des de 2016, per la qual cosa, la fórmula de revisió de preus no ha vist complerta la seva finalitat.

El principi de bona fe contractual previst en l'article 1258 del Codi Civil resulta igualment aplicable a les relacions entre Administració i contractista en l'àmbit de la contractació pública (vegeu Sentència de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries núm. 308/2021, de 16 de juny de 2021, en la seva F.D. 1r).

Estretament relacionat amb el principi de bona fe contractual es troba la proscripció de l'actuació contrària als propis actes, que vinculen a les parts en la seva relació contractual.

En la mesura en què la UTE SALOU NET ha percebut el preu íntegrament revisat mitjançant l'aplicació de la fórmula de revisió de preus aprovada, en la qual es considera el component essencial de la mà d'obra i ha assumit un paper actiu en la determinació de la fórmula i en la necessitat d'actualitzar els costos salarials vigents sense que aquests increments s'hagin traslladat als treballadors, es conclou que existeix una clara vulneració del principi de bona fe contractual, actuant així mateix en contra els seus propis actes concloents.

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	30-05-24 10:55

Sobre la doctrina dels actes propis, el Consell Consultiu Jurídic de València, en dictamen 30/2020, adverteix que:

«la doctrina de los actos propios es predicable respecto de los actos que se adoptan con el fin de crear, modificar o extinguir algún derecho, dando lugar a una situación jurídica con eficacia en sí misma para producir, igualmente, un efecto jurídico. Así, tanto la doctrina del Tribunal Constitucional como la doctrina de los tribunales considera que el principio de buena fe protege la confianza que fundamentalmente se puede haber depositado en el comportamiento ajeno e impone el deber de coherencia en el comportamiento propio. Lo que es tanto como decir que dicho principio implica la exigencia de un deber de comportamiento que consiste en la necesidad de observar de cara al futuro la conducta que los actos anteriores habían prever y aceptar las consecuencias vinculantes que se desprenden de los propios actos, constituyendo un supuesto de lesión a la confianza legítima de las partes *venire contra factum proprium*».

D'aquesta manera, l'Ajuntament no pot exigir-li a la UTE SALOU NET el compliment del que laboralment li correspon complir amb els seus treballadors, però sí que cal determinar que aquestes condicions salarials i l'aparent bona fe contractual de la unió temporal van influir directament a l'hora d'establir la fórmula definitiva de revisió de preus.

Si l'Ajuntament de Salou hagués conegut el pacte posterior entre la UTE SALOU NET i el comitè d'empresa per diferir la percepció dels increments salarials, difícilment hauria acceptat la fórmula de revisió de preus en els termes proposats per la unió temporal (percentatge de mà d'obra del 75%). Per tant, la motivació i la finalitat d'incloure aquest concepte en la fórmula, no perjudicar les condicions i els drets de la plantilla, a l'entendre de l'Ajuntament no s'ha complert per quan la unió temporal no ha respectat la bona fe entre les parts que va permetre en aquell moment arribar a un consens que s'entenia favorable per evitar tensions laborals, entre d'altres, la possible convocatòria de vagues, i a la vegada facilitar l'aprovació d'un nou conveni col·lectiu d'empresa.

Per tant, pot concloure's que existeix un frau real a l'Ajuntament que ha vingut pagant aquestes revisions de preus, i això no s'ha vist reflectit en l'augment dels salaris dels treballadors davant la falsa promesa suposadament realitzada de pujada de salaris i negociació d'un conveni.

La UTE ha defraudat en el procediment de negociació de la fórmula de revisió del preu del contracte tant les expectatives de l'Ajuntament, al fer-li creure que la voluntat última de l'empresa era la de poder oferir millors condicions laborals i salarials als seus treballadors, com les esperances d'aquests d'aconseguir aquestes millors.

Respecte a la quarta revisió de preus del contracte, el procediment per a la seva aprovació es troba suspès fins a la resolució del present expedient sancionador.

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d'expedient 7389/2024	30-05-24 10:55

Conclusió

A la vista de tot l'exposat, es proposa a l'òrgan de contractació que acordi:

1. Incoar un procediment sancionador a la UTE SALOU NET per depurar la seva responsabilitat en la comissió d'una infracció de les seves obligacions contractuals, tipificada com a molt greu en la clàusula 19.4 del PCAP, lletra i), a l'haver defraudat, de manera conscient i deliberada, les expectatives municipals i dels treballadors de la UTE de poder aconseguir per la via de la revisió del preu del contracte millores salarials en la negociació d'un nou conveni col·lectiu d'empresa.
2. Proposar al Ple la imposició d'una multa o penalitat per un import equivalent al 75% de les quantitats percebudes per la UTE SALOU NET en concepte de les revisions de preus del contracte aprovades, segons la taula següent:

Revisió de preus	Expedient	Data i número acord de Ple	Import aprovat (IVA inclòs)	Percentatge 75%
Primera 01.05.2019 a 30.04.2020	9284/2019	17..12.2021 Núm. 308	133.727,35 €	100.295,51 €
Segona 01.05.2020 a 30.04.2021	4471/2022	25.05.2022 Núm. 402	84.484,54 €	63.363,41 €
Tercera 01.05.2021 a 30.05.2022	14186/2022	21.12.2022 Núm. 302	217.896,55 €	163.422,41 €
Total				327.081,33 €

3. Atorgar a la UTE SALOU NET tràmit de vista i audiència en l'expedient 7389/2024 per un termini de 10 dies hàbils, per tal que pugui accedir a l'expedient i presentar la documentació i formular les al·legacions que consideri oportunes als seus interessos.

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	

Cap de Servei de
Suport Intern
Carlos Beunza
Arrue
30-05-2024 12:24

Signatura electrònica
Firma electrònica

Secretari General
Enric Ollé Bidó
30-05-2024 13:16

Signatura electrònica
Firma electrònica

14 14

Ajuntament
de Salou

Unitat / Departament Unitat De Contractació JMAJU		
Codi de verificació 		
Codi de document COP18I0342	Núm. d' expedient 7389/2024	

Signatura electrònica
Firma electrònica

Regidor delegat de
Neteja Viària i
Gestió de Residus
Sebastià
Domínguez Sàez
(Decret núm
1841/2024 de
12/04/2024)
30-05-2024 15:27

Signatura electrònica
Firma electrònica

Secretari General
Enric Ollé Bidó
30-05-2024 14:58